

STANDARD 9a

PRINCIPY SOCIÁLNÍ PRÁCE

Při jednání s klientem dodržuje orgán sociálně-právní ochrany základní principy výkonu sociálně-právní ochrany zejména:

- respektuje individuální přístup ke všem klientům
- vychází z individuálních potřeb každého klienta
- podporuje samostatnost klientů
- uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta
- motivuje k péči o děti
- posiluje sociální začleňování klientů
- důsledně dodržuje lidská práva a základních svobody
- podporuje kontakt s přirozeným sociálním prostředím
- informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně-právní ochrany

Pro pracovníky OSPOD jsou pro výkon SPOD závazná níže uvedená pravidla a předpisy:

- Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších novelizací
- Úmluva o právech dítěte č. 104/1991 Sb., ve znění pozdějších novelizací
- Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních lidských práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky ve znění pozdějších předpisů
- Občanský zákoník č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších novelizací
- Sdělení FMZV č. 209/1992 Sb. o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod
- Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy
- Etický kodex sociálních pracovníků České republiky
- Zákon o zvláštních řízeních soudních č. 292/2013 Sb., ve znění pozdějších novelizací

- Občanský soudní řád č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších novelizací
- zákon o výkonu ústavní a ochranné výchovy ve školských zařízeních č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších novelizací
- trestní zákoník č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších novelizací
- o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb., ve znění pozdějších novelizací
- trestní řád č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších novelizací
- zákon o přestupcích č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších novelizací

Základní principy výkonu SPOD

- Ctí právo dítěte na jeho osobní názor a přání, pomáhají mu je v rámci možností uskutečnit.
- Respektují přední hledisko sociálně-právní ochrany, tedy nejlepší zájem a blaho dítěte, ochranu rodičovství a rodiny, právo a povinnosti rodičů vůči dítěti, podporují jejich odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte, pomáhají rodině a motivují rodiče, aby mohlo vyrůstat ve svém přirozeném prostředí.
- Řídí se postupy výkonu sociálně-právní ochrany dle platných předpisů a odpovědně plní povinnosti vůči zaměstnavateli.
- Znají principy sociálně- právní ochrany dětí včetně základních lidských práv a svobod a v praxi je důsledně uplatňují společně se zásadami sociální práce.
- Posuzují každý případ dítěte odděleně a respektuje jedinečnost dítěte, jeho rodiny a situace. Respektují slabé i silné stránky klientů, bez předsudků, vztah ke klientům je partnerský, založený na vzájemné úctě a respektu, vychází ze zvláštností a specifických potřeb každého klienta a chránění právo na soukromí a důvěrnost sdělení v souladu se zákonem o SPOD.
- Spolupracují s odborníky při poskytování SPOD a tím zvyšují kvalitu poskytované sociálně – právní ochrany.
- Posuzují možnosti a schopnosti klientů, zapojují klienty do procesu řešení jejich situace
- Pro svůj osobní růst využívají znalosti a dovednosti svých spolupracovníků a odborníků.
- Nabízí a zprostředkovávají dítěti a rodině spolupráci s organizacemi, které zajišťují sociální a další odborné služby.

- Vzdělávají se, usilují o udržení a zvýšení odborné úrovně sociální práce a uplatňování nových přístupů a metod.
- Bylo-li dítě umístěno mimo svou rodinu, poskytují dítěti mimořádnou ochranu, podporují pravidelný účelný kontakt s oběma rodiči, není-li to v rozporu s nejlepším zájmem dítěte. Pomáhají v návratu dítěte do jeho přirozeného prostředí či náhradního rodinného prostředí (pracují na ozdravení rodinného prostředí, udržují pravidelný kontakt s dítětem a jeho rodiči, podporují zdravé vztahy mezi jednotlivými členy rodiny,...).
- Snaží se zamezit oddělení dítěte od rodičů či osob odpovědných za jeho výchovu, pokud to není v přímém rozporu s jeho nejlepšími zájmy.
- Ctí právo dítěte na soukromí, nevystavují dítě svévolnému zasahování do soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence ani nezákonným útokům na jeho čest a pověst.

Sociálně - právní dětí ochrana je bezplatná. Poskytuje se bez jakékoli diskriminace všem dětem ve věku do 18 let, v zákonem stanoveném případě do 19 let. Dítě má právo vyjádřit svůj názor ke všem záležitostem, které se ho dotýkají, a to i bez přítomnosti dalších osob. Pracovníci ctí právo na soukromí a bez vážných důvodů do něj nezasahují.

Každý má nárok na poskytnutí bezplatného základního sociálního poradenství o možnostech řešení nepříznivé sociální situace, resp. jejího předcházení.

Sociální práce je poskytována v zájmu klienta, v nejvyšší možné kvalitě a způsobem respektujícím dodržování lidských práv a základních svobod. Vždy musí být zachována lidská důstojnost. Pomoc a podpora musí motivovat klienty k mobilizaci vnitřních zdrojů a k činnostem tak, aby se nepříznivá sociální situace neprohlubovala, aby byla podpořena klientova samostatnost.

Pracovník při jednáních buduje vztah důvěry, klienta aktivně zapojuje do řešení jeho situace a konkrétních problémů. Do procesu hodnocení potřeb a stanovení postupu zahrnuje všechny členy rodiny. Klient má právo na vlastní volbu a nese odpovědnost plynoucí ze svého rozhodnutí. V závažných případech, a tam kde je to účelné, pracovník svolá případovou konferenci (společné jednání rodiny a odborníků kolem ní s cílem zmapování situace a hledání řešení).

Při výkonu SPOD vychází pracovník z individuality každého klienta. Neexistuje univerzální postup použitelný pro všechny případy a kauzy. Pracovník vždy zjišťuje informace, aby mohl zvolit nejvhodnější formu podpory a pomoci, stanovit postup nejlépe odpovídající konkrétnímu případu.